

Parlamentul European
Biroul de Informare
în România

Uniunea Europeană - cum funcționează, cum se iau decizii

Școli ambasador ale PE - Februarie 2021

Cum s-a înființat Uniunea Europeană

- Rațiunea: Sfârșitul perioadelor de război - tensiunilor legate de Războiul Rece dintre Est și Vest
- 1950 țările se unesc din punct de vedere economic și politic
- **Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului** cu 6 state fondatoare: Belgia, Franța, Germania, Italia, Luxemburg și Olanda – prima uniune economică de după cel de-al doilea Război Mondial
- **Tratatul de la Roma (1957)** pune bazele Comunității Economice Europene - „Piața comună”.

Anii '60 primele semne ale prosperității și creșterii economice

---

Anii '70 primul val de extindere: Irlanda, Marea Britanie, Danemarca

---

Anii '80 și '90 noi perspective în Europa de Est după căderea Zidului Berlinului

---

Pieței unice i se adaugă patru libertăți fundamentale: libera circulație a mărfurilor, serviciilor, persoanelor, capitalurilor

---

2000 – 2009: un deceniu de extindere a UE spre Est și de reforme democratice în fostele state comuniste

---

2009 – 2010 primele semne ale crizei financiare care a adus măsuri de austeritate în unele state membre/ reforme structurale

Extinderea UE

Marea extindere: Unirea dintre Est și Vest

- 1989 Cade Zidul Berlinului – sfârșitul comunismului UE începe să acorde ajutor economic: programul Phare
- 1992 Se stabilesc criteriile de aderare:
- democrație și stat de drept
  - economie de piață funcțională
  - capacitatea de a aplica legislația UE
- 1998 Încep negocierile oficiale în vederea extinderii
- 2002 Reuniunea la nivel înalt de la Copenhaga hotărăște aderarea a 10 noi țări
- 2004 Zece noi state membre ale UE: Cipru, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Republica Cehă, Slovacia, Slovenia, Ungaria
- 2007 Bulgaria și România aderă la Uniune
- 2013 Croația aderă la 1 iulie

Baza legală a funcționării UE: Tratatul de la Lisabona 1 decembrie 2009

Uniunea Europeană structură
politică și economică unică:

28 de state membre

Parlamentul European

Parlamentul European (PE) este singura instituție a Uniunii Europene aleasă prin vot universal, direct de către cetățeni

---

Membrii Parlamentului European, deputații europeni, primesc un mandat de cinci ani

---

Parlamentul exercită trei puteri fundamentale: **puterea legislativă, puterea bugetară și puterea de control politic asupra instituțiilor europene.**

Parlamentul European

- Membrii Parlamentului European – deputații europeni/europarlamentarii fac parte din grupuri politice
- Activitatea legislativă se desfășoară în **20 de comisii parlamentare de specialitate**
- Parlamentul ia decizii și exprimă poziții politice în sesiuni plenare care se desfășoară la **Strasbourg** o săptămână pe lună.
- Sesiunile de scurtă durată se desfășoară la **Bruxelles** unde se află birourile permanente ale Comisiilor Parlamentului European și ale deputaților europeni.

Comisia Europeană

- **Comisia Europeană (CE)** - instituția executivă a Uniunii Europene (Bruxelles)
- Exerciță rolul de "gardian al respectării tratatelor"
- Comisia asigură respectarea de către fiecare stat membru a prevederilor tratatelor UE
- Comisia **propune legi comunitare** și se asigură că, odată trecute de procesul legislativ, **sunt transpuse și respectate de statele membre.**
- Comisia are **rol cheie în administrarea fondurilor și bugetului UE**, inclusiv în gestionarea fondurilor de preaderare destinate statelor aflate în diferite stadii ale negocierilor lor pentru a deveni membre UE.

Comisia Europeană

Comisia actuală (din 2019) este formată din 27 de comisari, desemnați de fiecare stat membru și care sunt audiați de Parlamentul European.

Fiecărui comisar îi este alocat un portofoliu sau, după caz, un domeniu politic de care este responsabil pentru un mandat de 5 ani.

Comisia Europeană sau Executivul UE este condus de un președinte.

În urma alegerilor europene din 2019 Ursula von den Leyen, fost ministru în Executivul german, a fost aleasă președinte al Comisiei Europene, după ce Jean Claude Juncker și-a încheiat mandatul.

Cine conduce UE

Alegerile pentru Parlamentul European din 2014 au fost primele de după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona în 2009

Noile competențe ale Parlamentului European - noutate majoră: pentru prima dată în istoria Uniunii Europene, rezultatul alegerilor a determinat **conducerea Comisiei Europene**.

Statele membre au fost nevoite să țină seama de rezultatul alegerilor europene înainte de a desemna candidatul pentru funcția de Președinte al Comisiei Europene.

Nominalizarea a trecut prin procesul de aprobare de către noul Parlament: în conformitate cu Tratatul, **Parlamentul "alege" președintele Comisiei**.

Consiliul Uniunii Europene

Consiliul Uniunii Europene sau **Consiliul de Miniștri** are sediul la Bruxelles – asigură reprezentarea intereselor naționale, a celor 28 de state membre și a guvernelor lor la nivel comunitar.

Consiliul este compus din miniștrii guvernelor statelor membre, responsabili de un anumit domeniu

---

*Exemplu: - miniștri pentru Justiție și Afaceri Interne – JAI (Justice and Home Affairs)
- miniștri de finanțe sau ai economiei – ECOFIN (Economic and Financial Affairs Council)*

Lucrările Consiliului sunt pregătite sau coordonate de Comitetul Reprezentanților Permanenți (COREPER), compus din reprezentanții permanenți ai statelor membre la Bruxelles.

Consiliul European

Consiliul European

Consiliul European stabilește direcția politică generală a UE, însă nu are putere de legiferare.

Este condus de un președinte (în prezent, Charles Michel, fost prim ministru al Belgiei după mandatul fostului premier polonez Donald Tusk)

Este format din șefii de stat sau de guvern și președintele Comisiei.

Se reunește de cel puțin patru ori pe an și ori de câte ori este necesar.

Alte organisme ale UE

- **Curtea Europeană de Justiție** are rolul de a asigura respectarea legilor comunitare de toate statele membre, dar și aplicarea tratatelor constitutive ale Uniunii Europene cu modificările ulterioare. Curtea Europeană de Justiție are sediul în Luxemburg și este formată din câte un judecător din fiecare stat membru, tribunalele europene și internaționale).
- **Curtea de Conturi Europeană** controlează legalitatea folosirii fondurilor de la bugetul Uniunii Europene.
- **Organe consultative** (Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor)

Alte organisme ale UE

- **Banca Europeană de Investiții (BEI)** finanțează proiectele de investiții ale UE și sprijină întreprinderi europene prin **Fondul european de investiții (FEI)**.
- **Banca Centrală Europeană (BCE)** răspunde de politica monetară europeană.
- **Ombudsmanul European** – instrumentează plângerile privind administrarea defectuoasă de către instituții sau organismele ale UE

Alte organisme ale UE

- **Agenții descentralizate**
- (1) Agenții comunitare (exemple: Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare în Domeniul Energiei, Agenția Europeană de Mediu, Agenția Europeană pentru Medicamente, [Agenția Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale statelor membre ale Uniunii Europene – Frontex](#), [Agenția Europeană de Siguranță a Aviației](#), [Biroul European de Sprijin pentru Azil](#))
- (2) Agenții în domeniul politicii externe comune
- (3) Agenții în domeniul cooperării polițienești și judiciare în materie penală
- (4) Agenții executive